

Или?

Тежката жега не даваше признаци да си тръгне, въпреки че слънцето бе вече залязло и Луната, във фаза малко преди пълнолуние пълзеше по пътя си към зенита. Оцених стратегическото място, което бяхме успели да заемем на края на терасата на ресторанта. Хората от масите на втората редица видимо се потяха, въпреки че вентилаторите на тавана работеха на пълни обороти. Пот се стичаше и по лицата на сервитьорите, промъкващи се с големи табли в ръце по тесните пътеки между набутаните близо една до друга маси и търсещите свободна маса посетители. Нашата позиция обаче беше благословена с лек, едва доловим бриз, който не успяваше да достигне до по-вътрешните маси. Мислено благодарих на Стефан, че настоя въпреки моите протести и настояване да търсим друга кръчма, да изчакаме хората, които бе забелязал, че си плащат сметката да станат и да заемем прясно-освободената маса.

Тридесет и четири градуса през деня, съчетани с влажния морски въздух си бяха сериозно изпитание и всеки “сухоземен” - дошъл от вътрешността на страната и несвикнал с местните условия гледаше да прекара повече време в морето. Не и тези, които бяхме в командировка. Морето беше за нас недостижима мечта, макар и на само няколко минути път. Все пак добре, че няхахме много задължения на открито, а климатикът е велико изобретение! Но поне вечер и ние се смесвахме с потока курортисти и приключвахме вечерта в едно или друго от популярните между тях заведения.

Загледах морето. С отиващата си дневна светлина близо до брега срамежливо започваше да проблясва лунната пътека. Морето беше гладко почти като планинско езеро, само съвсем малки вълнички нежно докосваха брега и недоловимо се връщаха назад. Морето отразяваше цвета на небето и до брега беше почти сиво, а навътре, където над хоризонта надвисваха розови облачета имаше розов цвят. Бях чел за морето, че може да е синьо, зелено, лазурно, стоманено сиво но не очаквах, че може да бъде и розово!

Колегите за трети път обсъждаха менюто и ме дразнеха с колебанието си. Аз вече бях решил да “накажа” някоя акула, за предпочитане панирана и няхах търпение да поръчаме, с идеята, че бирата идва сравнително скоро след поръчката. Бързах да се заема с възстановяването на изгубените през деня течности.

– Ял ли си карагьоз – попита Пецата – дали става?

– Скъпичък е – промърмори Стефан.

– За карагъоз съм чувал само от песента на “Обратен ефект” – вметнах.

– Карагъозът, това е, една, такава риба, – започна със солиден глас и сериозна физиономия Стефан, бавно, с паузи между думите – която я ям, в собствен сос.

Прихнахме.

– И си я хапвам с магданоз – включи се в каламбура Пецата.

– Тя и на картинката в менюто е с магданоз. Айде, какво гледате толкова това меню. Пецата, сякаш не те знам, че накрая ще поръчаш цаца. Стефо, тая ципура отдясно на карагъоза със сигурност е твоят избор. Давайте по-бързо, че бирата изстина, рибата се стопли, или беше обратното.

Двамата затвориха менютата и помахаме на момчето, с вид на студентче, зарабатващо джобни през ваканцията, което отговаряше за нашата маса.

Загледах се през парапета към пясъка на плажа. През деня покрит плътно с кърпи, джапанки и телеса, сега почти пуст, носещ още следи от дневното стълпотворение от плажуващи. Само тук-там се мяркаше някоя двойка, разхождаща се край брега. Нещо сякаш задържаше погледа ми върху пясъка. Мислех си, как след два дни ще съм далеч, а той ще си е тук, други ще крачат по него и ще го гледат... Съзнавах, че е глупаво, с моята професия се налагаше да обикалям по много места, на повечето стъпвахме само еднократно и никъде не бях изпитвал подобно чувство.

На широк участък, свободен от чадъри, десетина годишно момиченце с дълга коса се превърташе на ръце по пясъка. След всеки оборот наместваше косата си и правеше следващо превъртане. Помислих си, как се менят приоритетите. След по-малко от десет години, младата дама, в която ще се е превърнало това дете няма и да помисли да пипне косата си, с ръце пълни с пясък. Всъщност сигурен бях, че при всяко превъртане хлапето обилно се “къпеше” с пясък, но явно това не го притесняваше.

Другите двама от компанията също бяха загледали гимнастичката.

– Леле, т’ва не спря да се върти – възкликна Пецата – като шавранте.

– Как шафрантия бе! Това е ДЕТЕ! – настръхна Стефан.

– Не бе, не шафрантия, такава бе – Пецата смутено се мъчеше да изобрази фигура с ръце.

– Пумпал – вметнах. – Така му викат по техния край.

– Да, бе, да, пумпал – каза Пецата с облекчение.

– Аха, ясно – успокои се Стефан.

Тогава вдигнах глава отново към морето. Лунната пътека бе набрала увереност и вече яно чертаеше път от брега към древната загадка на нощта и морето. Внезапно някакъв отдавна забравен спомен ме накара да наклоня глава леко наляво и да присвия очи. И тогава я видях! Стълбичка, започваща почти под терасата под мен, с две перила, отиващи високо към облаците. Само около една трета от пространството между перилата бе запълнено със стъпала.

Три дни преди пълнолуние! Сkochих и погледнах назад, над покрива на ресторанта. Короните на три големи дървета, засадени едно до друго се подаваха над него, като средното бе най-високо. Спомних си, че на идване бях видял огромен пън, на отсечено вековно дърво. Сигурно, помислих си, от другата страна на трите дървета има друг такъв пън, ако не е бил унищожен, на събрата на това дърво, който е последвал същата съдба. Тогава отдавна потисканият спомен нахлу с пълна сила.

– Що станá бре, Светльо? – от изненада Пецата бе включил на “селски”, както наричаше родния си диалект. – Оти рипна́ така?

– Нищо, нищо; сетих се за нещо... Няма значение – седнах си на мястото, облегнах се назад, притворих очи.

С родителите ми обичахме да се разхождаме по крайбрежната алея на курорта, намиращ се на няколко километра северно от града. Хващахме привечер “дългия” автобус - така казвах на съчленените Икаруси и след това бавно вървахме по крайбрежната алея, покрай плажове, басейни, палми и мини-голф игрища. Тази година също вървахме по алеята - аз малко напред, нашите на няколко крачки след мен и ги слушах, как обсъждаха, че отсега-нататък ще е все така. Е, може да не дойдем през август, като сега, а в началото на септември, но на 15-и трябва да сме си у дома. Тази година щеше да ми бъде първа, като ученик. Двамата съжаляваха, за спокойствието след 15-и септември, когато има по-малко хора по морето, а климатът е още стабилен, докато във вътрешността на страната вече може да вали и да е студено.

На мен това спокойствие не ми липсваше. Напротив, харесвах ми шарените тълпи, различните, често странно облечени за нашите разбирания чужденци - тогава в България даже да видиш жена с панталон бе рядкост, а чужденките масово ходеха така, да не говорим за ярките екстравагантни дрехи, които се срещаха почти на всяка крачка. Най ми харесваше обаче, че из курорта имаше много деца на близка до моята възраст. Предимно германчета и русначета, с които въпреки езиковата бариера, лесно намирахме начин да играем заедно. След първи септември те вече щяха да са в родните

си страни, а в курорта можеше да се види само някое и друго бебе, с огромен биберон-залъгалка в уста.

Обичах да се разхождаме по крайбрежната алея. Също и да вървим по стъпалата и алеите между хотелите. Не обичах когато нашите влизаха в някой магазин да съзерцават стоките или гледаха през витрините на корекомите.

По крайбрежната алея тук-там се срещаха продавачи на пуканки, на които бяхме чести клиенти, както и старци и старици с кантарчета. Повечето тихи, други шумно си рекламираха “стоката”. Аз много обичах да се тегля на тях, а нашите задоволяваха тази ми прищявка. Не че килограмите ме интересуваха, нито пък ми говореха нещо. Като любител от малък на всичко механично, много ми беше интересно като стъпя на кантара, как стрелката се отклонява и показва някакво число.

Най-много обичах да се тегля при Дядото. Всъщност неговият кантар не ми харесваше. Беше без стрелка, висок и на нивото на гърдите имаше някаква желязна пръчка, по която се местеха тежести. Също като кантарите в “Плод-зеленчука” и на пазара. Човекът обаче твърдеше, че бил много по-точен от “играчките” на другите кантарджии. Татко каза, че това е медицински кантар и ако е настроен добре, наистина ще е много точен.

Харесвах да ходя при Дядото не заради кантара му. Той самият ми харесваше - сух човек със загоряла кожа и дълга до раменете къдрава бяла коса, без следи от оплешивяване. Бях решил, че е бил моряк някога, макар да не бе казал такова нещо. Най-ми харесваше обаче, че Дядото почти винаги, ако нямаше много хора ми разказваше кратка приказка. Тогава нашите отиваха настрани, да си говорят по техни въпроси, а аз поемах поредната порция вълшебство.

Този ден подминах другите кантарджии и се спрях директно при Дядото. Докато той манипулираше с тежестите, го запитях:

– Какво е запивът на нимбата?

– Моля? Запита човекът, без да довърши манипулацията.

Слязох от кантара и казах:

– Двама човеци (на почти седем години бърках все още кога се казва хора, човеци или души) минаха днес и приказваха и казаха: “От залива на нимбата ще тръгнем нагоре”.

Нашите се бяха отдалечили, явно смятаха, че поредната приказка е започнала.

Дядото ме изгледа и отвърна:

– Нимфата, не нимбата. Макар, че не е правилно. Може би на русалката. Макар че и това не е правилно. Хммм. Но и на самодивата ако се каже, ще е още по-неправилно. Или пък на феята?

Нищо не разбирах, но стоях и слушах.

– Обаче....

Човекът спря да говори и ме погледна доста странно за няколко секунди. Толкова особено ме гледаше, че за пръв път изпитах безпокойство от поглед.

– Това е място, от което се отива към един друг свят. Преди много се е ползвало. Сега, когато е пълно със всякакви хора, не се вижда, но все пак някои хора могат...

Човекът пак замълча, потърка носа си с показалец и ме погледна отново.

– Ти май ще можеш... Не знам... Знаеш ли? Аа... Познаваш ли Морската градина?

– Дааа, много я обичам.

– Знаеш ли откритата сцена къде е?

– Ааа...

– Там, където пеят и играят понякога...

– А, и има пейки пред нея да седат да слушат

– Да, като тръгнеш от нея на север, знаеш ли къде е на север.

– Аааа...

– В посоката, по която върви автобусът за насам.

– Ясно.

– Малко след сцената ще видиш две вековни дървета с огромни дънери, а пред тях - към морето три малко по-млади дървета, като средното е най-високо.

– Знаем ги! Често играем там със Симо!

– Чудесно. – Дядото понижи глас – Запомни добре, какво ще ти разкажа и когато пораснеш, може да пробваш: Три дни преди пълнолуние, малко след залез слънце, докато луната още се издига, ако човек застане на брега, с гръб към средното дърво, на около девет крачки от прибой, имам предвид, гледаш колко навътре в брега стигат вълните и от най-близката мериш девет крачки... – Дядото се закашля и за малко спря разказа.

Слушах много внимателно и запомнях всяка дума. След като пийна вода от манерката, която седеше винаги до рибарското му столче, Дядото продължи:

– В някои вечери, някои хора могат да видят стълба, над лунната пътека. Тя, ако се появи, първо се появява три дни преди пълнолуние. Ако има лунна пътека, като наклониш глава малко наляво и с брадичката така – той хвана брадичката ми и показва как точно трябва да застане главата – ще видиш перила към облаците. Но стъпалата ще са само на една трета от дължината на перилата. Знаеш ли, какво е една трета?

– Не.

– Нищо, да го кажем, по-малко от половината.

– Аха.

– Тогава, не бива да правиш нищо, а да си тръгнеш. Ако дойдеш на следващия ден, ще видиш същата стълбичка, ама над стъпалата нещо като буквата Х - познаваш ли буквите?

– Даа!

– Добре. Като буквата Х, но сплескана така – той показва с двата си показалеца. А над нея, в дясно, нещо кръгло, прилича на Земяното кълбо. Аа, Земяното кълбо е...

– Знам, виждал съм глобус, татко ми показва на метеорологичната площадка на училището до нас. И континентите, и Великия океан...

– Метеорологичната. Чудесно. Та ако видиш това нещо, можеш да дойдеш на третата вечер, точно при пълнолуние. Тогава, запомни, има два варианта.

Не знаех, какво е вариант, но схващах, че става въпрос за “или така, или иначе”.

– Ако стълбата е цяла, със светли стъпала, можеш да се качиш по нея. Не бива да се страхуваш, просто си се качваш, както по стълбището в блока, където живееш. Но не бива да се връщаш. Стълбата води към една вълшебна страна.

– Ехааа...

– Обаче, ако видиш само перилата, а стъпала няма, обърни се с гръб към нея и си отиди бързо. А, и друго. Ако отидеш направо при пълнолуние, няма да видиш никога стълбата. Трябва да ходиш до брега и трите дни, за да може накрая да я видиш цяла!

– Запомни ли?

– Да.

– Добре. Обещай сега, че ще пробваш това, което ти разказах, чак като пораснеш. Сигурно ще го забравиш, но някога може нещо да те подсети и може да опиташ. Не всеки вижда стълбата, но ти мисля, ще успееш.

Обещах и след още малко кратки инструкции продължихме разходката по алеята.

– Колко килограма си – запита тате.

– Двайсе и две кила и двеста грама – бях запомнил резултата от предишното теглене и се изхитрих, за да не личи, че този път тегленето не бе довършено.

– Така е, като не ядеш! – мама подкара нейната дежурна песен – Нито грам не си качил!

Не бях захитрял явно достатъчно, да добавя някой грам и да си спестя “конското”.

На другата вечер обаче не отидох на разходка с нашите. Във вестника на тате, при “времето” пишеше кога изгрява луната, кога залязва и в каква фаза е (да, можех да чета от петгодишен). Видях, че днес е точно три дни преди пълнолуние и останах да играя със Симо. Симо обаче гледаше телевизия в съседната квартира, а аз пресякох булеварда, който ни делеше от Морската градина през подлеза. Все още беше светло, лампите току що бяха запалени и грееха в червено. Знаех, че така загреват, преди да заблестят с ярка бяла светлина. Градината беше пълна, много деца щъкаха във всички посоки, пейките бяха окупирани от родители. Аз вървях уверено и целенасочено и никой не се усъмни, че съм сам и че в момента не бива да съм там. Скоро се озовах до дърветата, за които разказваше Дядото. Тогава плажът бе заграден с ограда, през деня можеше да се достигне до него само през касите, срещу билетче. Вечер не пускаха да се ходи до морето. Обаче, при игрите по плажа бяхме открили няколко дупки в оградата, на прикрити от погледа на охраната места, през които през деня влизаха гратисции. Както и очаквах, никой не пазеше около близката дупка. Приведох се и се измъкнах на плажа. Никога не го бях виждал така празен! Само в съседния участък боботеше тракторчето, което почистваше пясъка от остатъците, които курортистите зарязваха след себе си. Започнах да чувствам страх. За да не се върна с рев тичешком, отидох до брега. За щастие морето бе спокойно, само леки вълнички се плискаха в краката ми. Забих пета в най-близката следа от вълна и премерих девет крачки навътре. Обърнах се. Погледнах лунната пътека. Както и да си кривих главата - нищо. Опитах пак и пак. Правих по-големи крачки. Още по-големи - почти подскоци. Нищо! Тогава опитах девет стъпки. Нямаше резултат. Пак пробвах с нормални мои крачки. Отново нищо. Реших да си ходя. Дядото каза, че не винаги се появява стълбата. Погледнах за последен път през рамо и застинах. Перилата бяха там! Започнах да се обръщам и те изчезнаха. Обаче вече бях видял къде е и след като заставах с лице към луната успях,

след няколко опита да се завъртя така, че тя да блесне отново. Искряща стълба, като перилата продължаваха доста по-високо от стъпалата.

Съзерцавах я известно време, докато не осъзнах, че боботенето на трактора се е усилило. Погледнах и видях, че е доста близо. Дядото не бе казал, че първия ден ще се случи нещо повече, така че се завъртях и хукнах към квартирата.

На следващата вечер повторих номера. Вече стоях доста по уверен и спокоен на брега и бързо успях да видя стълбата с конфигурацията от символи в горната ѝ част.

Дойде нощта на пълнолунието. Номерът със Симо се бе изтъркал, но за щастие се бе появил Свилен - момче с което три поредни години се бяхме засичали в една и съща квартира. Сега Свилен и баба му бяха в друга квартира, на две пресечки от нашата. Вярно, миналата година не се бяхме виждали и почти се бяхме забравили, но успях да остана под опеката на бабата на Свилен, докато родителите ми се срещаха с техни познати, някъде в града. Поиграхме в двора известно време, после докато Свилен се беше прибрал за малко, а бабата разговаряше с нейна позната успях да се измъкна незабелязано. Сега бях на две кръстовища от подлеза, през който пресичах крайбрежния булевард. За щастие на светофарите чакаха много хора и аз с тълпата пресякох кръстовищата без проблем. Като стигнах Морската градина прецених, че този път съм закъснял малко - лампите вече светеха ярко и бе по-тъмно. Затова се затичах и задъхан спрях на брега. Този път нямаше нужда да меря крачки. Щом спрях и я видях - светла, искряща стълба, водеща високо в облаците. Първото ѝ стъпало току опираше във върха на сандалите ми.

Започнах да се колебая. Дали наистина ще стигна до тая вълшебна страна, за която говореше Дядото? А ако ида там, нашите какво ще правят? Ще мога ли да се върна? В този момент чух ясно трактора, който се приближаваше към мен. Фаровете му ме осветиха. Тогава импулсивно стъпих на стъпалото и направих няколко забързани крачки. Спрях и погледнах надолу. Стъпалата бяха полупрозрачни и далече долу се виждаше лунната пътека. Изплаших се. Бях направил не повече от седем-осем крачки, а бях страшно високо! Поисках да се върна, но си спомних, че не бива и още по-бързо продължих да се изкачвам. Само след още десетина стъпала стана светло като ден. Нямаше стълба. Нямаше море, нито луна. Слънцето бе високо на небосвода. Стоях върху зелената трева на малка полянка, заградена от ниски хълмчета. По-далеч се виждаха и по-високи хълмове. Имаше разпръснати дървета. Не далеч тъмнееше гъста гора. Огромни пеперуди с искрящи крила летяха наоколо. Загледах се. Вярно имаше пеперуди, но това, което бях взел за пеперуди бяха огромни водни кончета. Изплаших

се, защото бях чел в списание “Космос”, че водните кончета са хищници. Във всеки случай тези не проявиха интерес към мен.

Всичко наоколо беше много красиво, но изведнъж се почувствах сам и изгубен и заплаках. В този момент чух тропот. Започнах да викам нещо, което през плач звучеше нечленоразделно.

– Ааъаоомамататиизкааамудомаааъъъ!

Тропотът приближи. Появи се златист кон с рог на челото. На гърба му седеше момиче, малко по-голямо от мен, с дълга черна коса и сини очи. Тя се засмя и ми каза нещо неразбираемо.

– Иизкаммудоомааааа - продължих да цивря.

Момичето спря коня, постоя малко и след това каза през смях:

– Хаха. Казвах, че от... –тук чух непозната дума – никой не е минавал през ... и че никой повече няма да мине. А ето, намирам теб.

Аз стърчах объркан, сълзите ми спряха докато гледах коня. Бях виждал подобно нещо на картинка в “Алиса в огледалния свят”, но онова там бе някакво грозилеще, а този тук ... Тогава думите “грация”, “елегантност”, “финес”, “изтънченост”, “изящество” липсваха в моя речник. Никой кон не можеше да се мери по красота с това същество.

– Аз съм Дайлин. А ти?

– Светльо.

– Ела, ще те заведа къщи. Ще те покажа на мама и татко.

– Аъъ, добре.

– Качвай се!

– Ааа, зъз, как?

– Ох, извинявай. Тръгни след нас – и момичето поведе коня (за мен това си бе кон, въпреки израстъка на челото му) в бавен ход. Скоро стигнахме до голям камък.

– Мини зад камъка - там наклонът е малък и ще можеш да се качиш – каза момичето.

Послушах я, когато се качих на камъка конят се наведе леко и успях да седна пред Дайлин. Тя ме хвана здраво през кръста. Възмутено опитах да се освободя от хватата ѝ.

– Ей, стой мирен! Ако не те държа ще се изгърсиш и ще си счупиш нещо.

Врата или празната тиква най-вероятно!

Оцених опасността и спрях да мърдам.

– Бих те сложила зад мен, да се хванеш за кръста ми, но Ейлис е много игрива и ще паднеш. Аз знам, как да те държа.

Тръгнахме.

– Къде ти са юздите – запитах.

– Юзди! Ейлис ще убие всеки, който опита да ѝ сложи юзда! Еднорозите са много горди. Само някои от тях дават на някого да ги язди. Този позволява само на мен. Нито на мама, нито на татко. На никой друг.

В лек тръст преминахме покрай няколко доста интересни дървета с розови, оранжеви и жълти цветове и червени и зелени нишки в кората, покрай малко езерце с тръстики и някакви птици с дълги крака, които крачеха в плитчините край брега и току забиваха клюнове във водата. Гледката бе интересна, също така не бях сам, имаше вече кой да се занимава с мен и плачът ми бе преминал.

Отначало мислех, че момичето управлява Ейлис с колене, както бях чел, че правели индианците - на 6 години вече бях прочел много от приключенските класически романи. Оказа се обаче, че я направлява с думи. Казваше тихичко по някоя дума, която не разбирах и еднорогът послушно променяше посоката.

След езерото навлязохме в гъстата гора. Тъкмо мислех да попитам, дали няма вълци, когато Ейлис спря. Дайлин скочи, пошушна нещо на животното и то се наведе.

– Скачай! Време е да освободим Ейлис!

Спуснах се някак си на земята. Еднорогът се обърна към нас. Дайлин ѝ каза още няколко непознати думи, тогава тя ме погледна с едно око, задържа погледа си върху мен за няколко секунди, завъртя се и изчезна в гората. Съвсем скоро тропотът от копитата ѝ заглъхна.

Чудех се, какво правим наред гората, когато видях, че всъщност се намираме пред стълбичка, сливаща се с околните храсти. Като погледнах нагоре, видях, че в короната на голямото дърво пред нас има кокетна двуетажна къщичка. По стълбите слизаха в момента двама души, мъж и жена. За разлика от Дайлин жената бе русокоса, но явно косата на момичето бе наследство от бащата. Без съмнение мъжът бе бащата на Дайлин - имаше същата коса и очи и много подобни на нейните черти на лицето. И двамата новопоявили се бяха облечени в нещо, което отначало оприличих на рокли в небесно синьо и лилаво. Сигурно ако бях запознат по-добре с облеклата през вековете, бих ги определил по-скоро като тоги или хитони.

– Мамо, тате, това е Светльо, той е дошъл току що през... – изречението завърши отново с дума, която не бях чувал и не разпознах.

Двамата ме гледаха известно време, без да кажат нищо. Лицата им бяха спокойни, не изразяваха учудване или тревога. Дайлин мълчеше също. В един момент и двамата се усмигнаха.

– Заповядай у нас, Светльо – каза жената и тръгнахме нагоре.

На верандата на къщичката, сред клоните на дърветата седнахме на малка масичка. Майката на Дайлин сипа от стъклена кана някакъв сок и измъкна неизвестно откъде чиния със сладки. След като опитах и сока, и сладките, бащата започна да ме разпитва, как съм се озовал при тях. Разказах чистосърдечно за Дядото и как съм излъгал нашите, за да успея да дойда в тяхната вълшебна страна.

Родителите на Дайлин ме гледаха замислено

– не е трябвало да му казва... - измърмори майката. – Грешката е негова

– Мислел е, че може да не го срещне, когато е подходящо времето. А не е вярвал, че малко дете може да се измъкне от опеката на родителите си. Нашият гост явно е много находчив от малък. А ... явно е видял в него голям

Може би една от непознатите думи бе име, но не бях сигурен. Във всеки случай бях много объркан и не съзнавах напълно какво се случва и какво точно говорят домакините.

– Добре, Светльо. Явно не си послушал предупреждението на дядото, да не изпробваш портала, преди да пораснеш и сега родителите ти се тревожат за теб. Ще те върнем веднага при тях, щом се отвори отново порталът. Това може да стане и утре, или пък в други ден, може и по-късно. Не се знае кога. Обаче има проблем. Времето тук тече по различен начин. Горедолу един ден е равен на 15 при вас. Така че, даже и да те върнем утре, родителите ти ще са страдали цели две седмици. За това, трябва да се слуша внимателно, какво казват големите.

След като майката свърши да нарежда, намеси се бащата на Дайлин:

– Все пак, като си дошъл при нас трябва да ти обясним къде си попаднал. Това е

– Не мисля, че думите са му познати – намеси се майката.

– Това е най-точното описание на техния говор,

– Но той е малък, не знае много думи.

– Май наистина е така. Добре. Ние живеем в свят приличен на вашия, но различен. Те са свързани, но едновременно с това, не се виждат един-друг. Само на определени места където – тук човекът изреди много непознати думи, като само една си мислех, че разбрах, звучеше като “клизми”, но явно ще да е било “катаклизми”. По

някое време майката на Дайлин усети, че не разбирам нищо от обясненията на бащата и се опита да обясни по-разбираемо като за мен. В крайна сметка това, което успях да схвана бе, че на определени места двата свята понякога се допират и се отварят портали, през които за кратко време може да се премине от единия в другия. Те обикновено са неудобни за преминаване, трябва например да се прави много голям скок, при който човек може да си натроши кокалите, като падне. Обаче преди много време група от техния свят успяла да направи механизма със стълбичките, които се появяват, когато порталът се отвори. Имало спорове, дали да се премахнат стълбите, за да не преминават хора от нашия свят, защото в техния се опасявали, че гостите може да постъпят лошо и да донесат неприятности. Обаче имало опасност, ако се махнат стълбите, двата свята да се раздалечат и повече да няма контакт. Имало и такива, които искали това да стане, но повечето държали, връзката да се запази.

– Порталите се отварят по все още непознати закони, колкото и да се мъчим да ги разберем. – отново пое инициативата бащата – Ние със съпругата ми и още няколко съседни, които живеят наоколо, освен другата си работа сме и нещо като пазители на портала, който се отваря наблизо. Но понеже отдавна никой не е минавал, явно сме изгубили бдителност и трябва да се поправим. Добре, че Дайлин е яздела наблизо и те е чула. Иначе щеше да мине повече време докато те открием. Е не повече от час-два, но сигурно щеше да си се изплашил много през това време.

– Ние живеем тук спокойно и не искаме да идват лоши хора при нас, затова пазим порталите – включи се отново майката – Понякога обаче пускаме по някого. Има хора, които са добри, но не успяват да се впишат във вашия свят (тогава си помислих, че въпросните хора ги карат да напишат нещо и ако не успеят ги гонят и родителите на Дайлин ги приемат). Тях ги приемаме. Има и други, но нещата са сложни. Когато пораснеш и ако дойдеш отново, тогава ще ти разкажем повече и ще видим, дали ще може да бъдеш един от нас.

– А сега, докато чакаме портала да се отвори - Дайлин може да ти покаже играчките си и гората.

Влязохме през отворената врата в голяма стая със стълбище в единия край. По него се качихме на втория етаж.

Дайлин имаше много играчки. Аз също имах много. Най-обичах механичните играчки. Но тези на домакинята ми бяха всичките механични! Къде ти. Нямаха пружини за навиване. Не видях и копчета, с които да се включват. Ходеха и говореха. Отговаряха на въпроси. Тези, които бяха по рафтовете се движеха, разместваха и си

говореха помежду си. Най-причудливи животинчета щъкаха по пода и на всяко можеше да дадеш команда какво да направи. Дайлин излезе за малко а аз се заех да обучавам нещо като плъх.

– Скочи от масата – заповядах на нещото.

– Ще се ударя! – отговори играчката

– Скачай!

– Не мога.

Ядосан блъснах куклата на пода. Тя изпищя!

– Не удряй играчките – Дайлин дотича от другата стая – боли ги!

– Но това са играчки!

– Тях ги боли! Виж - Ифи плаче!

– Ама...

Изглежда съм имал много объркан вид. Дайлин се успокои, седна на пода и започна с назидателен глас:

– Играчките не се удрят. Не бива да се измъчват или дразнят. Само лошите деца правят така. Играчките ги боли, като ги биеш. Те страдат. Те са създадени, за да учат децата да са добри!

След злополучната случка Дайлин утеша играчката, след което побърза да ме изведе в гората. Показа ми много горски цветя, които не бях виждал, след това се качихме на една скала, на върха на която имаше малка площадка покрита с пръст, където бяха успели да се хванат няколко храста. Момичето си беше направило хитро скривалище в храстите, от което можеше да се наблюдава гнездото, което двойка странни птици си бяха свили в короната на дървото под скалата. Дълго гледахме как майката и таткото отлитаха и долитаха до гнездото и хранеха трите пиленца в него. После видяхме и други причудливи животни, а отдалеч успяхме да видим през храстите поляна с еднорози. Дайлин обясни, че не бива да се приближаваме. Еднорозите, когато поискат сами идват при хората.

Вечерта постепенно се спусна и във въздуха се появиха светулки. Наближихме къщата. Тя бе осветена с малки цветни фенерчета, а пред стълбата, която водеше към верандата имаше два големи фенера. Огледах се и видях на няколко места в гората да светят подобни светлини. Фенерчетата издаваха присъствието на съседите на моите домакини, които през деня оставаха скрити сред гъстата листна маса.

Седнахме да вечеряме отново на верандата. До масата достигаше само приглушена светлина от вътрешността на къщата и от малките фенерчета и звездите се

виждаха много ясно. Скоро видях, че освен звезди присветват и лампичките на безброй светулки. Много от тях прелитаха съвсем близо до нас.

– Няма ли да ни изядат комарите – попитах.

– Тук няма комари – отговори бащата – нито змии, нито други животни, от които да се страхуваш. Всъщност в нашия свят има изключително опасни същества, но те няма да дойдат тук.

После ни четоха приказки, а след като се озовах в леглото виждах светулките, чувах нощните птици сякаш пеят в стаята.

Сънувах как с мама и тате обикаляме зоологическата градина, която бе пълна с непознати птици, които чуруликаха чудно. Мама ми четеше табелките на клетките, но не разбирах нищо от това, което казва. В един момент малко пони мина пред нас, размаха опашка и ми обърса носа с нея. Мама се разсмя.

Отворих очи. Дайлин бе хванала кичур от косата си и ме гъделичкаше под носа смеейки се.

– Оправи се и слизай за закуска – нареди момичето, завъртя се и излезе през отворената врата. След малко чух как потропва надолу по стълбите.

След като приключих със сутрешния тоалет излязох на малкото балконче пред стаята, оформено като птиче гнездо. Намирах се в короната сред листата и буквално на сантиметри от мен по клоните се виждаха различни птички в невероятни нюанси, които не ми обръщаха внимание а си се занимаваха с птичите си дейности.

– Закуускаа - чу се отдолу. Обърнах се и тръгнах към верандата.

След закуската продължихме да обикаляме околностите на къщата. Видях още животни и малка рекичка. Дайлин ми показваше къде има риби, но не успях да видя нито една. Върнахме се малко преди обяд, защото “ако закъснеем, ще проявим неуважение към този, който е приготвил обяда”, както новата ми приятелка каза.

Отидох да се измия, но като се върнах видях, че Дайлин гледа нацупено встрани.

– Той не е играчка, а жив човек. Има си родители и те сигурно са в ужас, понеже го няма вече две седмици - редеше баща ѝ.

– Какво се е случило? – попитах.

– Порталът е започнал да се отваря и мислим, довечера да те върнем във вашия свят.

– Ама щом са минали две седмици, сега е новолуние при нас – учудено констатирах. Как без лунна пътека?

Вече бях чел Робинзон Крузо и знаех, че когато няма луна, тогава се казва, че има новолуние, колкото и да ми беше странно. Първоначално мислех, че новолунието е, когато луната е като малък сърп, но се оказа, че греша.

– Ти добре познаваш лунните фази и умееш да смяташ – усмихна се бащата. – Да, много правилно прецени, че при вас е новолуние, но порталът се отваря и при него, само дето тогава при вас е ден и не се вижда стълбичката. Някои хора обаче могат да я видят и тогава. Може би и ти би могъл някога.

– Не може ли да остане и тази вечер и да си тръгне утре на обед – умолително запита Дайлин – тъкмо ще се прибере пак по пълнолуние и ще вижда стълбата.

– Той няма да изтърве стъпалата, не се безпокой. А утре може порталът да не се отвори. Кой знае кога пак ще се появи нова възможност да го върнем. А даже и утре да има портал, ако Светльо остане, това означава още две седмици ужас за неговите родители!

– Освен това, като се прибере по новолуние при тях ще е ден и ще е по-лесно да го намерят. Не е хубаво малко дете да се окаже самò на плажа през нощта. – намеси се майката.

Обядът премина в мълчание. След това отново играхме с Дайлин ту в нейната стая, ту пред къщата, но през цялото време тя рядко говореше и не беше в предишното настроение. Привечер тръгнахме към портала. Този нов сят ми беше интересен, но вече се бях затъжил за нашите и бързах да се прибера.

– Ей, Светльо, един лаф не каза тази вечер – Пецата помахна пред носа ми със салфетка – какво се отнесе по едно време, сякаш изчезна. Ни риба яде като хората, ни бирата си допи...

– Май нещо ме удари жегата днес – отговорих – бая умора се натрупа.

Платихме и си тръгнахме. В хотела легнах по гръб и загледах тавана. Спомних си изрезките от вестници, които открих няколко години по-късно, прибрани в пластмасова папка, докато ровичках из шкафовете под библиотеката.

“...Изчезналото дете се казва Светломир Стоилов. На 17.08.1970-а год. работникът от д.п. “Чистота” Сейхан Мехмедов, докато почиствал плажната ивица видял дете, по описание отговарящо на изчезналото да доближава брега. Предишните два дни също го бил виждал, но докато приближи, детето се връщало в Морската градина. Сега то тръгнало към морето. Мехмедов се затичал да го спре, но

по думите му, преди да стигне до водата, детето изчезнало. Той веднага сигнализира милицията, спасителната служба и Бърза помощ. Следи от детето не са намерени на брега, нито от водолазите, които щателно са изследвали морското дъно в околността на плажа.

Служителите на Народната милиция са направили детайлно разследване и са разпитали работника много подробно. След като е установено, че другарят Мехмедов не е извършил престъпление спрямо детето, той е бил освободен”

И още няколко в този дух. В друг раздел бяха отделени по-нови статии:

“Истинско чудо

Малко повече от две седмици, след като изчезна, малкият Светломир се е появил неочаквано сред курортистите на плажа, където е бил видян за последно. Никой от присъстващите не може да каже, от къде точно е дошло момчето. На спасителя на близкия пост - др. Митрев е направило впечатление, че детето е облечено, а не по-бански и след като го е огледал по-внимателно го е познал от снимките във вестниците. Детето не може да обясни къде е било две седмици и разказва някаква фантастична история. Лекарите предполагат, че ако Светломир наистина е влизал в морето и е започнал да се дави, виденията му може да са породени от асфикцията в резултат на хипоксията. Но тази хипотеза не обяснява, защо детето е било сухо и нахранено, без видими признаци да се е давило.”

Асфикция и Хипоксия - двете думи, на които внимателно бях издирил значението в петте тома на “Кратка Българска Енциклопедия”, които стояха на видно място в библиотеката. Представях си ги като сърдити медицински сестри с продълговати лица, хлътнали бузи и остри носове. Обаче друга дума беше ангажирала вниманието ми за дълго. Думата, за която търсех постоянно всички налични текстове в книгите и всевъзможните вестници и списания, за които бяхме абонираны - Халюцинация.

“Заради приказките за разни къщи, вещи и играчки, характерни за западното консуматорско общество, следователят полковник Иванов не изключва възможността детето да е било отвлечено от врагове на Народната власт, с цел да

го превърнат във враг на Родината, но момчето е успяло да избяга, без да помни как точно.” – гласеше друга вестникарска изрезка.

В спомените ми смътно се мерзелееше канцеларията в дирекцията на милицията, където дълго време трябваше да отговарям на неразбираеми въпроси. По-подробно си спомнях кабинета на психиатъра с изкуствените кристали на масичката в чакалнята и стъклената топка с къщичка в нея на бюрото му. От разговорите с него не помнех нищо, само това, че много дълго бях посещавал този кабинет. Може би в резултат на тези визити спомените ми за случката бяха потиснати и едва толкова години по-късно, на плажа те изскочиха от скривалището, в което са били натикани през това време с яркост, граничеща с осезаемост.

Стана ми ясно, защо бяхме спряли да ходим на море и защо от библиотеката изчезнаха книги като “Кон-Тики”, “Ра”¹, “Рароя, щастливият остров” и “Вилервале в южното море”², “Капитан Немо”, както и “Робинзон Крузо”.

Вместо на море тръгнахме през отпуските на нашите по планините, като те ми обясняваха промяната с някакви измислени заболявания, които били хванали мама и тате на морето и които застрашавали и мен, ако продължим да ходим на море.

Свикнах с планината, започна да ми харесва, само понякога, когато се заглеждах към някой хълм или когато далеч през стеблата на дърветата се виждаше небето казвах:

– Сякаш морето е оттатък.

Мама и тате се споглеждаха, без да кажат дума.

Следващият ден бе последният от командировката ни в морския град. Приключихме рано довършителните работи и успяхме да стигнем и до плажа и да се потопим в невероятното блаженство на едва полюшващите се морски води. Вечерта избрахме заведение близо до ресторанта от предишната вечер. Когато нощта започна да надделява над дневната светлина се отделих от компанията и отидох на плажа точно там, където вчера малката гимнастичка правеше упражненията си. Отдолу не виждах трите дървета, но по балкона на който бяхме вчера се ориентирах и не ми трябваше много време, за да видя отново стълбата, този път с разтегнатото Х и “земното кълбо”

над него. Погледах няколко минути и се върнах при компанията. Докато сядах, телефонът ми звънна.

– Светле, нали ще пристигнете рано утре, преди да се прибереш мини през леля Мими. Жената е приготвила ония гобленчета за нас отдавна, а все не намираме време да ги вземем, после иди до...

– Светльо мълчи, като говори по телефона – чух с другото ухо Пецата да ехидничи – значи говори с булката.

– Така е то. – пригласяше му Стефан – Всеки да си знае неговото И аз спазвам дисциплина, когато говоря с главата на семейството!

Обещах, че ще изпълня всички поръчки и затворих телефона. Няколко минути след това той отново зазвъня. Този път на екрана се появи снимката на дъщеря ми

– Тате, засякохме се с Любчо на летището във Франкфурт. Той лети директно към София и довечера ще си е у нас.

– Брат ти пак не се беше сетил да ни уведоми за плановете си. Аз още съм в командировка.

– Знаеш го. Но той ще остане цялата седмица у нас. Аз в неделя ще кацна в София, ако искате с мама елате на летището, защото от там с Галя, Мишо и останалите директно летим за Крит. След седмица ще се върна в София, да се видим по за дълго.

– Разбира се, ще те посрещнем и изпратим. Няма да пропуснем.

След още няколко разменени приказки прибрах телефона в джоба си потънах в размисъл.

Порталът явно бе започнал да се отваря и аз бях на място, но утре рано трябваше да летим към къщи и точно за крайната фаза нямаше да съм тук. Всъщност полет не ни се полагаше, но бяхме открили много изгодни цени от нискотарифна компания, по-ниски от всеки друг начин за придвижване и главната счетоводителка обеща, че ще намери начин да включи билетите в командировъчното.

Трябваше да летя към дома, задълженията ме зовяха обратно. От друга страна неистово исках да отида отново в оня вълшебен свят, да видя как са се променили нещата, да го погледна със зрял поглед. Да видя Дайлин и родителите ѝ. Тя тогава бе малко по-голяма от мен, имайки предвид различния ход на времето, сега сигурно е доста по-млада. Кое не пречи да има вече свое семейство и да е отишла другаде.

– ТИ имаш семейство и задължения – крещеше в съзнанието ми един от вътрешните гласове – Няма никакво значение някаква там, Дайлин-Майлин, която даже не е ясно дали съществува, или е плод на въображението ти, какво прави. Пък и какво

име е това! Тези хора, като говорят български, не можах ли да дадат едно хубаво българско име на детето си!

Всъщност, дали говореха наистина български? Вярно, че се разбирахме, но си спомних, че в началото не разбрах, какво ми говореше Дайлин, докато аз не проговорих. Както и думите, които казваше на кобилата. Тъй де - на еднорогата. А и когато семейството си говореше далеч от мен, чувах съвсем неразбираеми думи. Сега се сетих, че сякаш имаше някакво закъснение, макар и едва доловимо, между изговарянето на думите и момента, в който ги възприемах. Май имаше нещо, което превеждаше в реално време. Или пък всичко това беше скалъпено от моя мозък, в опит да изглади противоречията?

Трябваше да пътувам. Имах ангажименти. Не можех да оправдая оставане още един ден. Макар че ме изгаряше мисълта, да измисля нещо и да остана, за да видя как изглежда сега светът от детския ми спомен. Или пък можеше утре да се окаже, че стълбата я няма - дядото бе казал и за такава възможност. Тогава не е ли по-добре да тръгна, като се надявам, че точно сега порталът не е успял да се отвори. Ако остана и не се отвори, язък за тормоса, да измислям оправдания за оставането си.

От друга страна, ако порталът се отвори и мина през него, най-рано ще се върна в нашия свят след две седмици. Тогава със сигурност ще попадна в психиатрията. Не може, щом изчезна някой да не открие, че и друг път съм изчезвал и след това съм посещавал психиатър.

Обаче колко нови знания бих могъл да донеса за Човечеството! Тези портали са много богата тема за изучаване, благодатна за стотици дисертации по теоретична физика, астрофизика, квантова физика и може би още много области на познанието. Във въображението си вече създавах научен институт за изучаване на паралелната реалност и порталите към нея. Дълбоко, в дълбините на фантазията Нобеловият комитет стоеше чино в почетен шпалир край червената пътека...

Стига! Тия хора несъмнено си пазят своята действителност, иначе отдавна да сме я съсипали. Няма да ме оставят, да споделя информацията за тях.

Но пък горях от желание, да науча толкова много неща, даже и да не мога да ги споделя с никого. Вълнуваше ме и физическата основа на прехода и паралелните реалности. Колко други паралелни светове има, как са свързани. Също с хората там роднини ли сме, от един вид ли сме, или само има външна прилика, макар и толкова голяма! Ако сме един вид, къде сме се появили - тук, или там? Или паралелно на двете места? Какъв е общественият строй там, каква икономика имат? Има ли и други,

приказни за нас животни при тях, освен еднорозите? А дракони? Има ли магия, или са техническа цивилизация? По всичко изглеждаше, че са високотехнологична цивилизация, водеща природосъобразен живот. Но все пак, магията - дали? Дали навсякъде при тях се живее така мирно и спокойно, както беше при моите домакини, или има и други, не толкова добри и благородни хора? Има ли войни при тях? И още, и още, и още.

– Айде Светльо, пак се умисли, ама утре трябва рано да ставаме!

Колегите се приготвиха да плащат. Извадих портмонето и добавих моята част от сметката. Коего ме подсети, че изчезна ли даже и за две седмици без вест означава, че ще остана без работа. Нещо, за което не се бях замислил. Можех разбира се да се обадя на шефа и да помоля за отпуска, поради непредвидени обстоятелства. Той поне няма навик да разпитва.

Излязохме на крайбрежанта алея.

– Прибирайте се – казах на колегите. – Ще се поразходя малко.

– След седем часа трябва да сме на самолета! Нямах много време.

– Не се притеснявайте. Ще съм.

След като двамата се отдалечиха, поех по алеята в северна посока. В главата ми като мотористи с пистови мотори между колите на задръстено кръстовище се стрелкаха една след друга идеи, как да оправдая оставането си за още един ден, коя от коя по-нелепи. Помислих и за варианта, да хвана рано самолета, да изпълня заръките на съпругата, след което с колата да се върна в крайбрежния град. Ако тръгна навреме, с умерено бързо каране и едно-две спирания за зареждане ще стигна тъкмо около залеза. А ако не се появи стълбата, ще мога да се върна още същата вечер. Малко по-бавно, с повече почивки, един-два Редбул-а и ще успея. Обаче пак оставаше въпросът, как да оправдая това внезапно пътуване. Да кажа, че съм забравил важен документ? Нелепо. Куриерските служби не са от вчера. Май ще е най-добре да си разкажа всичко. С риск да се озова в психиатрията.

Завих надясно към плажа. Стигнах до границата, където малките вълнички погалваха леко пясъка, за да се върнат още по-незабележими обратно. Тръгнах отново на север.

До този момент не се бях замислял за другата страна на нещата. Да речем, че успешно мина “оттатък”. А как ще ме приемат там?

“Има хора, които са добри, но не успяват да се впишат във вашия свят. Тях ги приемаме. “ – Спомних си думите на майката на Дайлин. Аз по всички критерии бях

добре вписан в нашето общество. Добра работа, семейство... Което не значеше, надявах се, че ще ме изгонят с ритници, или нещо още по-лошо. А Дядото, защо не бе останал там, щом знаеше за тази страна? Изгонен? Или пък техен човек на наша територия? Нещо като преден пост? Такъв пост, помислих си, че им изпрати едно любопитно седем годишно хлапе. А може би ролята му не е била толкова да пази, колкото да подбира подходящи хора?

Една малко по-голяма вълна ме плисна по краката и сандалите ми се напълниха с мокър пясък. Събух ги и продължих да ходя. Пясъкът бе доста изстинал, така че влязох до глезените в топлата вода.

А психиатърът? Дали и той не бе техен човек, щом почти не помнех други подробности и за милицията, и за въпросите на журналистите и другите лекари, а споменът за неочакваната екскурзия бе запазен непокътнат, макар и потиснат за дълго.

Психиатърът! Все пак, посещавал съм психиатър! Дали пък всичко не бе плод на въображението ми? Някакво умствено разстройство, което е било преодоляно, но пак се е отключило, щом са се събрали необходимите външни фактори? Или и споменът за психиатъра бе току-що роден от болното ми съзнание? Кошмарът ставаше все по-завързан.

Опитах се да систематизирам информацията, с която разполагах.

От една страна всичко беше много фантастично, противоречащо на здравия разум и на всякаква логика и познания за физическия свят. Вярно, вчера и днес бях видял стълбата, но това би могло да е в резултат на започващо психическо разстройство, а не реалност.

От друга, нещо все пак се беше случило преди години. Фактите - спряхме да ходим на море, от дома изчезнаха всякакви книги на морска тематика. Явно, не бе случайно. И психиатърът. Приемаме, че съм посещавал психиатър. Ако има някакви отклонения, началото им е там, в далечното минало. Но пък толкова време не се е налагало да ходя пак на лечение, до колкото знам, при психични проблеми се ходи редовно на терапии и т.н. Те никога не отминават изцяло, а трябва да се провежда непрекъснатата терапия. А аз не бях ходил при такъв лекар никога повече. И казарма бях изкарал, и шофьорски курсове, и в университета ме приеха без проблем, че даже и се ожених - и за това искат свидетелство от психодиспансер.

Вестникарските изрезки! Ако това, което пише е вярно, има огромен шанс и останалото да е истина! Не може седем годишно дете да го няма две седмици и да се появи нито гладно, нито жадно, с чисти и здрави дрехи. Значи, най-умно бе, да отида до

дома на родителите си и да потърся изрезките. Дано да са запазени. Но каква е гаранцията, че ако съзнанието ми е болно няма услужливо да създаде илюзия за намерени изрезки?

Кошмар! Трябваше да си намеря свидетел, който да потвърди или отрече наличието на изрезките, както и съдържанието им. И да измисля, как да организирам посещението у дома със свидетеля така, че да съм сигурен, че се е случило реално... Не, стана страшно заплетено. Ако не съм луд, май действително ще полудея...

Огледах се. Бях спрял на място, с крака почти до колене във водата. Отляво искряха светлините на цивилизацията, чуваше се шум, говор, музика. От по-далеч долиташе свистенето на гуми по булеварда. От дясно бе древната стихия, величествена, вечна. Същата, както преди мен да ме е имало, същата преди нас да ни има. И преди морските организми да започнат първи опити за завладяване на сушата. Същата, както преди милиарди години, когато само едноклетъчни са били единствени представители на живота на планетата. И Лунната пътека. Искряща и красива, с обещания за фантастични светове. Или коварно мамеща към бездната. И към кошмара.

Седем часа. Имах само седем часа да взема най-съдбоносното решение в целия ми живот. Каквото и да решах, щеше да постави граница между всичко досегашно и неясното бъдеще.

Само седем часа.